

Magyar Kurir

Nro. 8.

Kelt Bétsben Januar. 26-dik napjan 1796-ik
esztendőben.

Nagy Britannia.

Még a' múlt században támadta egy bizonyos társaság *Hyberniában*, mellynek tagjai *Defenderseknek* nevezték magokat. Ezen társaság fő tzélja vólt egyházi szabattságaiknak fen tartasa; hanem a' mostani környülállások közt ezen szin alatt a' Frantzia mételyes tudománynak principiumait naponként mind jobban jobban terjesztették, a' Monarchiának le rontására egymást esküvéssel kötelezték, ejtzakánként fegyveresen házról házra jártak, és mindennemű törvénytelenéseket gyakorlottanak. Ezeknek a' gonosz indulattal biró *Defenderseknek* egy *Veldon Jakab* nevű istentelen ember vólt a' fejek, kinek gonosz fel-tétele, egy azon társaságbeli ember által ki nyilatkoztatván, *Dublinban* meg fogattatott, és a' múlt Dec. 23-kán kinos halálra íteltetett. — Most már többen is ki nyilatkoztattak, tömlöztökre hányattak, és ezek is el fogják érdemlett jutalmaikat venni.

Egy *Reed* nevű nem utólsó származású és tekintetű asszony, olly alkúria ment férjével, hogy a' ki közöttök tovább élni fog, 2000 font sterlinget nyerjen a' meg

holtak örökségéből; azonban csak hamar meg halván a' férje azzal vádoltatott a' meg maradt özvegy, hogy a' feltett summának el nyérése végett, méreg ital által küldötte férjét a' más világra. Törvénybe idéztetvén a' személy ügyét és pénzét el vesztette, és egyedül annak közönheti élete meg maradását, hogy világos jelekből ki tanulni nem lehetett, hogy ő maga lett legyen meg-holt férjének az oka.

A' múlt Dec. 27-dikén azt kívánta *Magdeleine* úr, a' Frantzia foglyoknak fel tseréltetések végett *Londonba* küldetett Frantzia biztos a' fő kormányfektől, hogy engedtesse meg nékie a' nevezett foglyokat tömlötzeikben meg látogatni, kinek azt felelte a' kormányfék, hogy azt egy átaljában meg nem engedheti, arra mindazáltal, hogy *Angliából* ki takarodjon, tellyes szabattságot ad nékie. Erre ő azt felelvén, hogy a' *Párisi Directorium* hire's parantsolatja nélkül a' reá bizatott dolgot félbe nem szakaszthatja, Dec. 28-dikán estveli 4 orakor egy politzia tisztt ment hozzá, kemény parantsolatot vivén magával, hogy egyszeriben menjen ki *Londonból*, másként rosszúl lesz dolga. Illyenképen estveli 8 orakor onnan ki indúlt, és egyenesen *Doverbe* menvén hajóra ült.

Bosanquet, a' *Levántei* Török kereskedő társaságnak igazgatója (*Levantének* hivattatnak az Europaiak által a' közép tenger által körül vetetett Europai és Ásiai tartományok, a' hová t. i. sok kereskedő társaságok szoktak járni) a' titkos tanáts által meg kérdettvén, miként lehetne Égyiptomból, Olasz Orszagból és a' közép tenger kikötőhelyeiből leg jobb úton módon, és leg hamarabb búzát vinni Angliában? azt felelte, hogy a' fényes Porta világos engedelmé nélkül Égyiptomból búzát vinni nem le-

hetne; hogyha mindazáltal az Egyiptomi Basának gazdag ajándékot küldenének, ő maga utat mutatna ennek végbenvitelére. — Ezt is hozzá tette mindazáltal hogy az Egyiptomi búza igen kemény, barna, és mivel nem tséplő, hanem lovak körmei által nyomattatik ki hüvelykéből, földes, és sok munkát kíván meg tisztítására; e' mellett 30 guinea lévén száztól az assécurationak a' dijja, lehetetlen volna Ánglus hajókon onnan eleséget hordatni; mindazáltal meg lehetne a' *Velentzei* és *Raguzai* hajósokat próbálni, a' kik jó fizetésért magokra vállalnák, és 7 's 8 hólnapok alatt elegendő gabonát vinnének *Angliába*. A' Parlamentum öszve gyűllésének 2-dik Februáriusra lett hozzászólás halasztatásának a' *Portland* hertzeg és *Pitt* minis-ter közt támadt egyenetlenség mondatik valóságos oka lenni.

Azokat a' hamis reá fogásokat és ótsárlásokat, a' mellyeket *Washingtonnak* irigyei ellene Európába kifzörtak, a' *Marylandi* és több északi Ámerikai Státusok közönségesen meg táfolják, és azt erősítik, hogy ő nékiek még most is olly bizodalnok vagyon ezen nagy embernek hazafiúságához, mint a' minémü volt ennek-előtte. — *Lafayette* Generalis öregbik fiát, a' ki is az Ámerikai revolutio olatt ott született, fiává fogadta, és *Washington-Fajettének* nevezte ez a' nagy Generalis. A' *Spanyol Ország* rendkívül való hadi készületekre nézve egy promemóriát adatott bé a' *Londoni* udvar maga *Madridban* lévő követje által.

Egy Jan. 12. napján költ *Londoni* magános levél azt befzéli, hogy tellyességgel semmi reménység nem lehet ebben az esztendőben a' közönséges békességhez; hogy olly nagy hadi készületeket tétet most *Anglia*, a' mi-

néműt az egész Frantzia háború alatt nem tétetett; hanem még is azzal vigasztalják magokat a' békességet óhajtó lakosok, hogy épen ezek a' nagy hadi készülétek fogják leg inkább a' Frantziákkal való bekességet siettetni.

Frantzia Ország.

Jan. 2-dikán gyűlést tartván az ifjú Tanács, reménytelenül fel nyilván a' palotának egyik oldal ajtaja, betoppantak az Austriai fogságban volt, és a' királyi herczeg kisasszonyjal fel tseréltetett nemzeti deputátusok között *Quinette*, *Bancal*, *Lamarc* és *Camus*. Mindnyáján nagy örömmel fogatták, meg ölelték és tsókolgatták őket régi esmerőik és barátjaik, 's győzedelmi dallok közt vezették őket az előülő székéhez, a' ki is szép beszédet tartván hozzájuk atyafiságos tsókokkal illette őket. A' több fogoly társaik még meg nem érkeztek *Párisba*, kiknek neveik ekkent következnek: *Bournonville* hadi minister, *Menoit* adjutánsa, *Villeméer* titoknokja és *Foust* a' fent nevezett deputátusok titoknokja, a' kiket *Dümouriez* Generalis fogatott meg és küldött által a' Cs. K. armádiához. *Semonville* *Konstántzinápolyba* rendeltetett Fr. követ és titoknokja *Merget*, *Marct* *Napolyba* rendeltetett Fr. követ, *Drouet* deputatus 9 személyből álló tselédjeikkel egyetemben *Helvetzián* lett által utazásokkor fogattattak el. As utólsóbbak még Jan. 4-diken meg nem érkeztek *Párisba*.

Morellet Fr. tudós egy szép irást adott ki az emigransok rokonjaiknak javokra, mellyet illyetén hathatós szókkal fejezett be: „Az igazságnak és emberiségnek nevében kérlek titeket törvény tévők a' büntető törvényeknek újjobban való meg vizsgálására; meg lehet, hogy ezek között sokakat a' szerentsétlen környül állások kivánták,

de azért még sem lehet őket meg igazítani. Ismét kérlek titeket ne büntessétek az ártatlanakat a' bűnösök helyett, ne miveljeteztek a' természeti törvényeknek principiumai ellen, a' mellyek azt kívánják, hogy ki ki a' maga vétkéért lakoljon, ne rontsátok meg a' tulajdonosságnak jussát, a' melly a' társaságbeli jó rendtartásnak leg nevezetesebb és edgyetlen egy oszlopa. Kérlek, szünjetez meg ezen mindeneket el nyelő sequestrumtól, a' melly sok tehetős familiákat keserves nyomorúságba taszít, a' vagyonossakkal edgyütt öfzve rontja, és nem kis oka a' mostan bennünket nyomó szűksegnek és drágaságnak."

A' kényszerített költsönözésről illy formán beszél egy *Parisi* közönséges levél: „Hogyha, *úgymond*, a' Fr. Republica egyéb osztályaiban olly hamar fog az erőltetett költsönözés menni, mint *Páris* városában, tehát e' folyó hólnapnak végén egéfzlen tökéletességre megyen. Minden eddig ki gondólt és gyakorlott financialis eszközök között leg jóbbnak és leg hasznossabbnak lenni láttatik ez, a' melly által az assignátáknak száma nem tsak meg kissebitetik, hanem folyamotjokból is ki fognak vettetni. A' mi az önkényyén való költsönözést illeti, meg válik, talál e' a' kórmányfzék költsön adókat avagy nem; lehetösebbnek lenni láttatik, hogy az erdök és a' Directorium szabad rendelésére bizatott ingóbingó jófzágai a' Republikának több vásárlókat találnak. Illyenképen reményljük, hogy a' jelen lévő esztendőben való táborozásra elegendő költségünk lesz; de talán e' lesz az utolsó kút-fő, és hogyha még tovább is tartani fog a' háború, nem tudjuk, hol vesszünk költséget, következésképen azzal biztatjuk magunkat, hogy hajlandóbnak fogja a' kórmányfzék magát a' békesség szerzésre mutatni, mint mutatta ennekelötte,

's nem várja, hogy utolsó fillérje maradjon erfényében, másként a' külső hatalmasságok írják előnkbe a' békeségnek tzikkelyeit."

A' *Nivose* hólnapnak 10-kén (Decembernek 31-kén) illyetén foglalató irást küldött a' Directorium a' hadi dolgokra ügyelő ministerhez: „Jóllehet néhány hólnapoktól fogva szeréntsés vólt az Austriai ármádia fegyvere, és a' Palatinátusi V. Fejedelemségnek egy részét el is foglalta: mindazáltal annak is jó esett az ellenségeskedéstől való meg szünés, és egy kevés ideig tartó pihenés. A' Respublikának ellenségei, a' kik leg jobb tselekedetinket is rosszra szokták magyarázni, igyekezni fognak ármádiainknak jobb karba és rendbe való hozatását meg akadályoztatni: mindazáltal a' hadi dolgokra ügyelő minister semmivé fogja ellenségeinknek fortélyait tenni, ármádiáinknak öregbitéséről és táplálásáról gondolkozni fog, és mindent végbe vízen, hogy jövő táborozásunknak fényesebb és hasznosabb következései lehessenek. Nem azért tétetjük a' hadi készületeket, hogy azok által távoztassuk, hanem inkább hogy siettessük a' békességet. Egész Európa hallattára azt mondja a' Directorium, hogy búzgó kívánsággal óhajtja a' békességnek eszközését, a' melly nem felettébb való, és más hatalmasságok bátorságát rontó kívánságokon, hanem azon hatalmasságoknak jól el gondolt hasznokon, és a' Fr. Respublikának, 's szövetségeseinek bátorságokon és boldogságokon épült. — — Egy olly békességet, a' melly a' Fr. Nemzet 5 esztendőből fogva való áldozatjaihoz illendő és másoktól való nem füg-gését bátorságossá tévő lehessen. — Öt esztendőből fogva minden külső és belső ellenségein diadalmaskodott a' Fr. Respublika, (de miként, értekezzenek a' múlt Octo-

beri, Novemberi és Decemberi hadi történetekről): még is mindazáltal kész békességre lépni ellenségeivel, de kész velek verekedni is, hogyha továbbá is folytatni kívánják a' pufztító hadakozást."

A' *Morbihàni* osztályban tartózkodó polgári hitet le nem tett papoknak száma 360 főre tétetik (Morbihán a' *Gaskòniai* tengernek egy kis kebele *Vannes* városa mellett, holott szép kikötőhely vagyon). — A' midőn a' *Normàndiában* táborozó *Chouànsoknak* kezekbe esik valaki a' pátrióta katonák közül, azonnal öszve gyűjtvén őket vezérjek illyetén szókkal való jelt ad az el fogatotnak megöletésére: *Királyi vitézek vigyétek végbe kötelességteket!* 's azonnal vagy le vágják, vagy agyon lövik a' markokba esteket. De nem tsak a' katonák, hanem a' pátrióta polgárok ellen is, 's nevezetesen azok ellen, a' kik a' *Republica* szolgálatjában közönséges hivatalt viselnek, igen kegyetlenül viselik magokat. A' *kis Britanniai* partok körül sok eleséget kaptak az *Ánglusoktól*.

La Sentinelle nevű újság levelében meg táfolta *Louvet* azt a' közönséges hirt, hogy *Barthelemy* vissza hivatott volna *Basileai* követtségéből. — Az *Austriai* fogásból vissza tért deputatus *Camus* tétetett 8-dik minis-terré. — Úgy hallatik, hogy *Semonville* *Konstántzinápoly*-ba követtségbe, *Bournonville* pedig valamellyik *Fr. ár-*mádia kormányozására fognak küldetni. — *Dec.* utolsó napján vezette bé a' directorium eleibe a' külső dolgokra ügyelő minister *Sandos* *Prusszus* követet, az egész directorium maga szokott ünneplő ruhájában vólt fel öltözve, és az előlülő *Reubell* válaszolt a' követ köszöntésére.

Magyar Ország.

Liptó Vármegyéből Jan. 17 - dikén. Ezen Nem. Vár-
megyében lévő Protestáns gyülekezetek világi fő Inspecto-
rának parantsolatjából, e' folyó hólnapnak 10-dikén mind
a' 12 Evangelicum templomokban különös áhétatosságot
tartottak az Evangelikusok azon győzedelekért, a' mely-
lyeket a' kegyelmes Úr Isten Fels. Fejedelmünk hadi né-
pének adott a' Frantziák ellen. A' buzgó könyörgések
végződése után a' *Te Deum Laudamus* is el énekeltetett.

Nálunk olly kellemetes tavaszi idők járnak, mintha
más clyma alá tétettünk volna által, szán utunk tsak egy
hétig tartott, azután pedig olly meleg idők jöttek, hogy
a' *Vág* vizén, tsak nem minden nap szálakat le menni
láttunk, melly dologról a' leg élteőbb emberek sem em-
lékeznek; azomban sok nyavalyák is mutogatják magokat,
és sok farkasok járnak bé a' falukra a' prédára.

* * *

A' mai postan következő numerusú coperták alatt
járó Magy. Kurir érdemes olvasóinak küldöm a' Magy.
Álmanakokat. 1) *Régi Olvasóimnak* 73. 146. 383. 428.
442. 466. 467. 468. 475. 483. 486. 496. 507. 513. 527. 529.
532. 534. 545. 550. 559. 565. 568. — 2) *Uj Olvasóimnak*
1. 8. 9. 11. 12. 14. 15. 18. 21. 22. 25. 29. 31. 32. 37. 39.
40. 41. 42. 43. 44. 49. 56. 65. 70. 74. 76. 77. 78. 82. 85.
87. 88. 89. 91. 93. 94. 99. 100. 101. 102. 107. 110. 113.

* * *

A' Typografusom szokott betűi meg fagyatkozván,
kénytelen vagyok egy 's két postan, mig t. i. a' betűk el-
készülnek, ezen apróbb berűkkel újság leveleimet sze-
detni.